

MINEJIMAS

Paskelbta Lenkijai ir Lietuvai nauja konstitucija, kuri niekad nebuvo įvykdinta. 1791 m. Bolševikų kariuomenė išvyta iš Ukmergės 1919 m.

VIE NYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAL 104 (1,081) Nr.

Telephone: EVERgreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, PENKTADIENIS, 1940, GEGUŽES-MAY 3 D.

ORAS

Numatomas: dešimtys. Vardodienis: Šv. Kryžiaus atradimas. Dievonis. Nerutė.

KAINA 3 CENTAI

ŠIANDIEN

Kuri tauta agresyviausia Randa lazda Smulkios raidės Mažai geriamė

PIJUS BUKŠNAITIS

Kilus Didžiąjam Karui pradėta vadinti Vokietija agresyviausia tauta pasauliulyje. Ypač padidėjo tasai įtarimas dabartiniame kare.

Harvardo universiteto profesorius Sorokin sukaite, kiek karų turėjo Europos įvairios tautos savo gyvavimo laiku per paskutinius 2,500 metų.

Štai daviniai: Ispanija kariavo 67 sykus. Lietuva ir Lenkija 58, Graikija 57, Anglija 56, Prancūzija 50, Rusija 46, Olandija 44, Roma 41, Austrija 40, Italija 36, Vokietija 28.

Vadinas, Vokietija turėjo mažiau karų už bet kurią kitą sumintų valstybių. Anglija turėjo lygiai dukart daugiau karų, negu Vokietija.

Tai kuri šalis agresyviausia? * * *

Kas nori mušti, tas ir lazda randa.

Vokietijų propagandos leidžiamas lapelis Facts in Review iškelia aiškstėn toki kurjoza:

Prieš keletą mėnesių Anglija paskelbė pasauliui, kad konfiskuojanti paštą siunčiamą iš Amerikos į Vokietiją, nes esama įrodymų, kad brangenybės siunčiamos į Vokietiją.

Dabar Anglija paskelbė, kad konfiskuojanti paštą siunčiamą iš Vokietijos į Ameriką, nes esama įrodymų, kad brangenybės siunčiamos į Ameriką.

Vadinas, tos brangenybės siunčiamos tarp šių šalių ten ir atgal, kad Anglijos cenzoriai turėtų ką veikti.

Pernai, rugsėjo 1 d. Hitleris pasakė: "Aš nekariuosi su moterimis ir vaikais. Aš liepiu mano kėlinams taikyti tik į karo taikinius. Bet jei priešais nesilaikys tos žmoniškumo taktikos, tai tegu nesitiki, kad mes būsimė nuolaidūs: mes atsilgysime tuomi pat."

Kai vokietijų lakūnai šaudė į bulves kėšančias Lenkijos moteris, ar bomba užmušė tarpduryje stovintį skotą, tai, turbūt, teisintasi, kad tą pat ketino daryti ir lenkai su angliais.

Piktadarystėms pasiteisinti visuomet nesunku surasti. O kol jie išsilaikys, piktadarystė jau bus padaryta, ar net atimta keno nors gyvybė, kurios gražinti jau nebegalima.

Kas nori mušti, tas ir lazda randa. * * *

Chicago universitete įrodoma, kad mokiniai daug lengviau skaito smulkia 8 punktu spaudą, negu stambesnes raides, pav. 10, 12 ar 14 punktu stambumo. Tas aiškina tuomi, kad žiūrint į smulkų raštą, išky matoma daug daugiau žodžių, negu stambiam rašte. Tas nervingina akių ir minčių paskiriems žodžiams skaityti.

VIE NYBĖS konkurentai klysta sakydami, kad mūsų laikraštį sunku skaityti dėl to, kad jo raidės nedidelės.

Didelės raidės laikraščiu geros tik tuomi, kad mažiau raštų jam reikia.

Amerikos spauda įrodinėja,

VOKIEČIAI EVAKUAVO DU MIESTUS; PERGALĖ NORVEGIJOJE BE SVARBOS

Kariaujančių valstybių armijos labai slepia savo žygius ir ruošiasi naujiems netikėtiems puolimams

STOCKHOLM, gegužės 2 d. — Nors paskelbtas Londone alijantų prisipažinimas, kad Norvegijoje veikianti jų kariuomenė pasitraukė į anksčiau prirengtas pozicijas Dombeas apylinkėje, buvo diplomatinuose sluoksniuose priimtas kaip vokietijų pasisekimo įrodymas ir tylus pripažinimas Berlyne paskelbtos didelės Vokietijų pergalės, tolesnė karo veikla toje apylinkėje vis dar neiški ir slapybių pilna.

Nurodoma, kad abi kariaujančios pusės laiko savo pozicijas ir tolesnių žygių planus didžiausioje slapybėje. Dėl to visi komunikatai yra begalo trumpi ir neiškūs.

Nors vokiečiai pasigyrė didele pergale, vienok jų kariuomenė staiga pasitraukė iš miestų Roeros ir Tynset. Tas parodo, kad jei vokiečiai ir sudarė savo armijų susisiekimą tarp Oslo ir Trondheim, tas susisiekimas labai skystas ir silpnas.

Vokiečiai paliko Roeros ir Tynset antradienio naktį ir išvygiavo linkui Kvikne ir Devre geležinkelio. Trečiadienio rytą ir Roeros atvyko norvegų kariuomenė, bet mieste nepasiliko, nes vokiečiai išėdami pagrasino subombarduoti miestą, jei jame stovės norvegų kariuomenė. Norvegai įsistiprino pozicijose į pietus nuo Roeros.

Antradienį alijantai bombardavo vokietijų aerodromus Oslo, Stavanger ir Aalborg, kur sukonzentruotos vokietijų oro jėgos. Žinios apie tą bombardavimą nevenodos, nors spėjama, kad čia buvo smarkios kautynės, nes Anglija pripažino netekusi net septynių lėktuvų.

SMARKŪS JŪRŪ MŪŠIAI KATTEGATE; NUSKANDINTI DU VOKIEČIŪ LAIVAI

Visu Švedijos pakraščiu buvo girdimi smarkūs šaudymai jūrose. Karo laivai ir lėktuvai puolė vokiečius

STOCKHOLM, gegužės 2 d. — Netoli Švedijos, Kattegato sąsmaukoje Anglijos jūrų ir oro jėgos turėjo smarkų susirėmimą su Vokietijos transportais ir reikmenų gabėnimo laivais. Šis susirėmimas buvo dar vienas alijantų pasistenimas nutraukti jūrose vokietijų susisiekimą su Norvegija.

kad pirmieji Amerikos kolonistai kasdien išgerdavo po 29 uncijas devyniasdešimt punktu stiprumo degtinės ir dar nebidavo girti. O dvidešimt devynios uncijos sudaro daugiau negu visą kvortą antsyk.

Toks jų ištvaramas aiškina mas tų laikų maisto sveikumą. Prie dabartinio maisto žmonių negali tiek daug gerti.

Negali — tai negali. Ko čia gailėtis? Ir už tiek, kiek dabar išgeriame, daugelis netur kuo užsimokėti.

Gal kas surastų tokį maistą, kurio prisivalgius visiškai nebūtų galima gerti degtinės?

SILO MILIJONA DOLERIŪ UŽ HITLERI

PITTSBURGH, Pa. — Šiomis dienomis Pittsburgho turto liai paskelbė duosią milijoną dolerių dovanų tam, kas suims gyvą Hitlerį ir pristatys į Tautų Sąjungos teismą. Nors Valstybės Departamentas atsisargiai priminė tiems pasiūlytojams neutralumo dėsnius, bet jokių draudimų nedaroma. Sakoma, kad gambiausieji šios šalies ir užsienių žmogvagiai (kidnaperiai) tariasi, kaip čia tą milijoną dolerių laimėti.

PLAUKŪ GARBANAVIMAS MAŽINA DARBINGUMĄ

TOKYO. — Neseniai Japonijoje visose karo reikmenų dirbtuvėse buvo paskelbti vieši perspėjimai, kad tos darbininkės, kurios garbanuoja savo plaukus, bus atleistos iš darbo ir tarnybos, kaip nepažadėjaujamos. Netrukus tuo pavyzdžiu pasėkė ir visos pramonės ir prekybos įmonės.

Nusistatymas prieš plaukų rangymą aiškina tas, kad tos darbininkės, kurios garbanuoja plaukus, pasižymi mažesniu darbo našumu. Todėl įmonininkai ir atitinkami valdžios organai daro žygių, kad vadinamieji grožio institutai susiaurintų savo darbą arba visai užsidarytų, kaip kenksmingi bendram tautos ūkiui.

12 valandų darbo diena Turkijoje

ANKARA. — Turkijoje svarbesnėse pramonės šakose nustatytas ilgesnis darbo laikas. Vietoje 9 valandų darbininkai turės dirbti po 12 valandų per dieną.

Benito Mussolini. — Italijos diktatorius užtikrino Jungtinių Valstybių ambasadorių, kad Italija neketina maišytis į dabartinį Europos karą.

ANGLŪ LĒKTUVAI SUBOMBARDAVO VOKIEČIŪ ORO BAZES NORVEGIJOJE

Anglai numušė tris nacių lėktuvus ir suardė aerodromus, nors patys neteko 7 bombonesių

OLANDIJOS KARO JĒGOS

AMSTERDAM. — Nors Olandija yra nedidelė valstybė, tačiau yra labai turtinga ir turi nemažą karo pajėgą. Jos kariuomenė yra gerai apmokyta, nes anksčiau jos kariuomenėje reikėdavo tarnauti 5 mėnesius, o dabar net 11. Lėktuvų Olandija turi 500, kurių didesnę dalį sudaro bombonesiai. Olandijos uostuose esama nemaža karo laivų: 6 kreiseriai, 6 povandeniniai laivai, 12 torpedinių laivų ir 17 torpedų gaudymo laivų. Šiuo metu Olandija dar stotasi 5 kreiserius. Olandų Indijos karo laivynas turi 3 kreiserius, 12 torpedinių laivų, 20 povandeninių laivų ir 80 hidroplanų. Be to, Olandija turi didelį prekybos laivyną, kuris kiekvienu momentu gali padėti karo laivynui ir Olandiją saugoja dar vandens tvirtovės.

LIETUVOJE PAVASARIS

KAUNAS. — Pranešimais iš Lietuvos provincijos vietų, Suvalkijos krašte ir kitose pietų ir vakarų Lietuvos vietose smiegas nuo laukų jau yra nutirpęs, bet miškuose sniego dar labai daug ir miškuose jis gali išsilaikyti dar keletą savaitių. Vilniaus krašte, smėlingose vietose, žmonės jau arija laukus. Nuo praeitos žiemos spėgių yra nušalę ne tik jaunesnieji vaismedžiai, bet ir miškų medeliai, kurie auga labiau miškų pakraščiuose. Eglaiteis ir kiti spygliuočiai vietomis atrodo nurudę, lyg po gaisro. Atsilus įpas daugeli Alytaus apskr. ūkininkų pradėjo sirgti kojomis gyvuliai. Manoma, kad šaltiai bus paKenkė.

Vokiečių šeiminkavimas

SEINAI. (Suvalkų trikampis). — Vokiečių įstaigos paruošė planą eksploatuoti prijungtos Vokietijai Suvalkų srities žemės ūkio turtus, suntenyvinant pieno, sviesto ir kitų produktų gamybą, panaudojant ūkininkams ir priverčiamas paskatinimo priemones.

LONDON, gegužės 2 d.

Puldamos iš visų šonų Anglijos bombonesių eskadrilės prasižė pro smarkias priešlėktuvinių sūvių užtvanas ir bombardavo vokietijų oro bazes vakar po keletą kartų pas Oslo, Stavanger ir Aalborg.

Gavę įsakymą sunaikinti vokietijų naujos oro jėgų koncentracijas Skandinavijoje, iš kur rengiami puolimai į Angliją, apie šimtas Anglijos lėktuvų išskrido į Skandinaviją ir, po keleto susirėmimų ore ties Norvegijos Fjordais, padarė daug nuostolių Vokietijos lėktuvų bazėse.

Šie puolimai pradėta užvakar naktį ir tęsta iki vakar apipietės. Anglai neteko septynių lėktuvų, bet uždegė vieną hangarą, apgriovė keletą kity pastatų; numušė tris vokietijų lėktuvus Messerschmitto tipo ir išgriovė didžiules duobes visuose trijuose aerodromuose.

Per perėitas keturias dienas po paskutinio didžiojo anglų puolimo, vokiečiai įsireizė dirbami dienomis ir naktimis stiprindami savo bazes. Jis stato ten priešlėktuvines kanoles, prožektorius ir gabena naujausius lėktuvus Messerschmitto tipo.

LAUKIA AMERIKIEČIŪ PARAMOS

KAUNAS. — Draugijos Vilniaus Kraštui Remti vyr. komiteto posėdyje pirmininkas dr. Navakas padarė pranešimą apie amerikiečių lietuvių didėlij susidomėjimą bei susirūpinimą vilniečių rėmimo reikalais. Buvo perskaitytas general. konsulo New Yorke J. Budrio platus laiškas ir parodyta amerikiečių lietuvių spaudos škanpų, liečiančių šiuos klausimus. Visos srovės yra vieninai nusistačiusios, kad reikia stipriau paremti vilniečius. Iki šiol aukos įvairiomis progomis buvo renkamos tikta pinigais, o dabar jau rūpinamasi suorganizuoti ir drabužių, avalynės bei šiaip daktų rinkimą, ir jiems atgabinti į Lietuvą manoma pasamdyti visą jūrų laivą.

MUSSOLINI PAREIŠKĖ, KAD ITALIJA NEKETINANTI MAIŠYTIS Į ŠĮ KARĄ

Ryšy su Anglijos patvarkymu laivynui vengti Viduržemio Jūrų, Amerikos ambasadorius matėsi su Italijos diktatorium

ŽINIOS IŠ LIETUVOS

KAUNAS, balandžio 30 d. — Popiežiaus nuncijus arkivyskupas Centosa įtikė Respublikos Prezidentui kredencialus.

Į Lietuvą grįžo J. A. Valstybių ministras O. Norem.

Vyriausybė ėmėsi kraštą ap rūpinti elektros energija.

Vilniaus lietuviai reikalauja teisių bažnyčiose. Tuo reikalau įteikė memorandumą arkivyskupui Jalbryzkovskiui ir siūnia delegaciją pas nuncijų.

Finansų ministras E. Galvanauskas informavo spaudą užsienių prekybos klausimais. Lietuvai palankus prekybos susitarimas su Vokietija parodė visišką mūsų būklės supratimą. Turim laisvas rankas prekiauti ne vien su Vokietija, bet ir su kaimynais ir kt. tolimesniais kraštais. Susitarimas apima visas mums reikmingiausias prekes. Numatomas apyvartos padidėjimas su SSSR, kitomis Baltijos valstybėmis ir Italija.

New York Postal Telegraph kompanija Lietuvos Gen. Konsulate pastatė telegrafinį aparatą. Dabar savo telegramas ir kabelius Gen. Konsulatas perduoda ir priima pats.

ROMA, gegužės 2 d. — Europos valstybėms nerimaujant dėl Italijos reagavimo į Anglijos patvarkymą pakreipti laivų plaukiojimą iš Viduržemio Jūrų į aplinkinį kelią Afrikos Pietuos, diktatorius Mussolini priėmė pasikalbėjimui Jungtinių Valstybių ambasadorių Williamą Phillips.

Sakoma, Mussolini tikrinančiai pasakęs Amerikos ambasadoriui, kad Italija neketinanti keisti savo dabartinės politikos link dabartinio karo Europoje.

Pasikalbėjimas vyko be lūdytojų. Užsienių Reikalų Ministras Ciano dalyvavo tik pasikalbėjimo pabaigoje.

Vėliau Anglijos Charge, d'Affaires Noel Charles lankėsi pas ministrą Ciano. Spėjama, kad jis kalbėjosi apie susidariusią situaciją dėl šio Anglijos patvarkymo.

Ambasadorius, Phillips buvo susitarė kalbėtis su Mussolini dar prieš dvi dienas. Pasikalbėjimas tęsėsi pusvalandį prieš pat ministrų kabineto susirinkimą.

Ambasadorius atsisakė pasakoti pasikalbėjimo turinį. Paaikšino tik, kad pasikalbėjime buvo pasiekta nuomonėmis apie tarptautinę padėtį.

Jungtinių Valstybių atstovybėje vis tik susidarė jauki nuotaika, Tikrai manoma, kad Italija bent šiuo laiku nesimaišys į karą.

BEDARBIŪ SKAIČIUS LĒTAI MAŽĒJA; NĒDIRBA 9 MILIJONAI DARBININKŪ

Darbai pasidaugino žemdirbystėje, prekyboje ir finansų įstaigose, bet sumažėjo pramonėje

Atostogos darbininkams Estijoje

TALINN. — Estijos valstybės taryba priėmė darbininkų atostogų įstatymą, kuris numato darbininkams kasmet suteikti nuo 7 iki 14 dienų mokamų atostogų. Atostogų ilgumas nustatomas pareimamai nuo įmonėje dirbto laiko.

1,500 DARBININKŪ PARUOS KURĄ ŽIEMAI

VILNIUS. — Vilniuje buvo susirinkę atitinkamų Žemės ūkio Ministerijos įstaigų atstovai aptarti kuro klausimą, kuris gali būti aštrus ir ateinančiais metais. Vasaros metu jau yra numatyta pagaminti Vilniaus krašte apie 600,000 metrų malkų. Šiuos darbus dirbs nuo 4,000 iki 6,000 darbininkų. Taip pat susirūpinta ir durpių gamyba. Tam reikalui yra numatyta sumobilizuoti 2,500 darbininkų, kurie pagamins didesnę kiekį durpių.

Vilniečiams remti 1 mil. 650 tūkstančių litų

VILNIUS. — Draugijos Vilniaus kraštui remti vyr. komitetas priėmė šių metų savo veiklos išlaidų sąmatą, kuri sudaro 1 mil. 650 tūkstančių litų.

WASHINGTON, gegužės 2 d. — Tautos Industrinės Konferencijos Taryba vakar paskelbė, kad kovo mėnesyje bedarbių skaičius Jungtinėse Valstybėse sumažėjo 133,000 ar 1.2%. Visų bedarbių kovo mėnesyje buvo 9,304,000, o vasario mėn. net 9,417,000. 1939 metų kovo mėnesyje bedarbių buvo 9,800,000.

Nors bedarbių skaičius ir sumažėjo, bet vis dar visų darbininkų apie vienas šeštadalis nedirba. Paskelbime sakoma, kad kovo mėnesyje dirbančių darbininkų skaičius yra 45,581,000, kas yra apie 171,000 daugiau, negu dirbusių vasario mėn. ir apie 1,190,000 daugiau negu dirbo 1939 m. kovo mėn.

Sezoninis padaugėjimas žemdirbystės darbininkų siekia 314,000, kuomet prekybos, distribucijos ir finansų įstaigose darbininkų skaičius padaugėjo virš normalių laikų arti 68 tūkstančių darbininkų.

Viešųjų reikmenų, miškų ir žvejybos industrijos darbai padidėjo, bet kitose industrijos šakose — kiek sumažėjo. Zymiausias darbu sumažėjimas pasirodė pramonėje, kurioje per kovo mėn. dirbančių skaičius sumažėjo net 110,000.

● Prie Balsogalos, Bučiūno ūky, įsteigta pirmoji Lietuvoje gėlių sėklų auginimo įmonė.

LITHUANIAN DAILY UNITY
VIENYBĖ
 Dides Lietuvos Naujienų
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 Telephone: EVERgreen 7-7840
 Published daily except Sundays
 and Holidays by
 Lithuanian Press Corp., Inc.
 Entered as Second Class Matter October
 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn,
 N. Y. Under the Act of March 3, 1879
 Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklynas ir užsienio:	
Metams	\$7.00
Pusmeti	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$5.00
Pusmeti	\$2.75
Trims mėnesiams	\$1.65
Vienam mėn.	\$0.75

Viešasis reikalavimas adresuokite:
 Lithuanian Press Corporation
 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
 J. Krūza—Redaktorius
 S. E. Vitkus—Administratorius
 A. S. Tėčiukas—Prezidentas

**VIEŠIEJI DARBAI IR PRAMONĖS
 SKATINIMAS LIETUVOJE**

Amerikoje per aštuonis naujosios dalybos metus žmonės įsitikino, kad darbas žmogui yra geriau, negu pašalpa. Pašalpa bedarbių padaro valstybės našta, sunaikina jo savigarbą, pakerta jo dvasią ir iš naudingo krašto piliiečio padaro nenaudingą ir neproduktingą našta. Lietuvoje tas jau seniai suprata. Ten valstybė vietoj pašalpos visuomet organizavo plačius viešuosius darbus: kelių, namų statybą, pelkių nusausinimą ir miškų darbus. Tačiau dabar Lietuvoje apskaičiuota, kad viešieji darbai, nors kraštui dalinai yra naudingi, tačiau jie yra tik laikini, sakysim vieneriems metams, kai kada porai ar trejetai, bet ne daugiau. Dėlto dabar Lietuvoje rimtai susirūpinta, kad ne tik keliems tūkstantams bedarbių atsirastų darbai, bet ne mažiau 10-12 tūkstančių bedarbių gautų nuolatinis pastovius darbus Lietuvos pramonėje.

Prie dabartinių pramonės sąlygų Lietuva jokių būdu negali rasti darbų visiems bedarbiams, ypač Vilniui grįžus prie Lietuvos. Todėl dabar skatinama nauja pramonė, kuri pilnai galėtų aprūpinti darbus visus Lietuvos darbininkus.

Tai naujai pramonei organizuoti apskaičiuota, kad kiekvienam naujam darbininkui nuolatinio darbo pramonėje parūpinimas reikalauja pramoninių investicijų vidutiniškai apie 5,000 litų. Taigi 10,000 darbininkų aprūpinti pastoviu darbu; reikia į naują pramonę investuoti apie 50,000,000 litų. Dalį tų pinigų duotų vyriausybė, o dalį reikėtų sukelti iš privatinio šaltinio. Dabar, kokia is to būtų Lietuvai nauda? Beabejodami dideli. Pats įtraukimas į pramonę 10,000 naujų darbininkų padidina metinę Lietuvos pramonės gamybą 100,000,000 litų. Be to, tie darbininkai jaustūs, kad jie dirba krašto pramonėje, o ne darba, kuris beveik lygus pašalpai. 10,000 darbininkų uždirtų daugiau, negu dabar uždirta prie viešųjų darbų pakiltų jų perkamoji galia ir kartu, augant pramonei, augtų ir pragyvenimo standartas.

Visai nėra abejonės, kad naujos pramonės planingas kūrimas Lietuvoje atneš visam kraštui, valstybei ir gyventojams daug daugiau naudos, negu vadinajamieji viešieji darbai. Reikia manyti, kad Lietuva prie to eis, nes jau dabar kalbama apie specialio Pramonės Banko steigimą, kuris tarnautų Lietuvos pramonės reikalams.

Tokių Lietuvos vyriausybės žingsnių mes Amerikos lietuviai galime tik pasveikinti, nes gyventojų darbas, darbininko gerovė ir Lietuvos ūkininko ekonominis pakilimas — yra ir turėtų būti svarbiausias Lietuvos tikslas.

SPAUDOS APŽVALGA

Apie laisvę

"Lietuvos Aidas" rašydamas apie sąlygas, kuriose Lietuvai teko saugoti savo laisvę, tarp kitko sako:

"Kiekvieno tautiečio yra šiuo metu didžioji pareiga būti visur ir visados ypatingai atspariam visokioms krašto ramiam darbui ir gerai tvarkai kenksmingoms įstaigoms ir žiūrėti, kad mūsų visų rankos būtų kuo tvirtiau sukabintos Lietuvos valstybės ir lietuvių tautos visumos reikalams ginti.

"Lietuva dar neturėjo laimės ir garbės gyventi nė viena akimirksni, kada reikalai nebūtų spyrę ją greitai susivokti, atsargiau eiti ir rūpestingai spręsti. Kad ir per trumpą laiką mes esame išmokę būti kantrūs pagal reikalą, užsispyrę, lankstūs ir atydūs, jei tik padėtis to iš mūsų reikalauja. Nereikia pamiršti, kad šiandieninė Lietuva rūpinama netrukšmingos, bet plačiai politškai patyrusios rankos, labai atsargios ir tik iki tam tikrų ribų nusileidžiančios valdžios.

"Visų geros valios lietuvių mintis, neabejojame, yra nukreipta į Lietuvos laisvės visokeriopą apsaugą. Prie tos minties tegul kiekvienas prijungia ir savo valią tiek, kiek jis gali, ir ten, kur jo jėgos siekia. Tada tvirtiau busime surėmę pečius ir kiekiau laikysimės savo žemėje, savo sartinėje dabar ir visados. Šis metas yra — švelniai tariant — mažiausiai patogus vidinės ir išorinės drausmės atleidimui, Priešingai, jis yra toks, kurs reikalauja ją padvigubinti,

nors tatau ir nesiderintų su kai keno įsitikinimu."

Apie Lietuvos kultūrinį gyvenimą

"Izvestija" Maskvoje atidarytos lietuviškos knygos parodos proga įdėjo ilgesnį straipsnį, kuriame, tarp kitko, sakoma, kad skaitančioji Sovietų Sąjungos visuomenė per parodą turi progą susipažinti su Lietuvos, kurią su Sovietų Sąjunga jungia draugiški santykiai ir neseniai sudaryta sutartis, kultūra, menu ir literatūra. Laikraštis pažymi: "Lietuviai yra tauta su didele kultūrine ir istorine praeitimi." Straipsnyje minimos senosios lietuvių liaudies dainos, tarmės, sakoma, kad Lietuvos universitetas išleido nemaža liaudies kūrybos rinkinį. Straipsnyje minima ir praėjusiais metais Balio išleista knyga apie Baltijos ir Skandinavijos tautų padavimus ir visa eilė kitų liaudies kūrybai skirtų veikalų. Toliau straipsnio autorius mini senuosius ir naujesnius lietuvių rašytojus, skyrusius savo kūrybą daugiausiai liaudies gyvenimui aprašyti. Toliau minimi "tautinio romantizmo" poetai ir rašytojai, daug rašiusieji apie istorinę Lietuvos praeitį, jų tarpe Maironis, Vaižgantas, Krėvė-Mickevičius ir Liūda Girga. Toliau minimi jaunesnieji lietuvių rašytojai, jų tarpe Grušas, Cvirka, Salomėja Neris, Marcinkevičius, Šeinius ir kt.

Straipsnio pabaigoje nurodoma, kad ir Lietuvoje pastebimas susidomėjimas rusų li-

-- Ir t. t.

Smeižtas!

Prancūzų laikraštis "Nouvelles Littéraires" neseniai talpino vieno, neva aukštos mokyklos mokytojo straipsnį, kuriame tariamasis mokytojas neslepia neva prancūzų nusistatymo prieš Pabaltijo valstybes aplamai ir ypač prieš lietuvių tautą. Girdi:

"Ne mažiau yra įrodyta, kad didelės tautos yra labiausiai mąstančios: prancūzai, anglai, ispanai, italai, neišskiriant ir pačių vokiečių. Dvi tautos Europoje laikomos kaip mažiausios valstybės, — tai albanai ir lietuviai. Kokius įnašus padarė tos tautos, palyginus su aukščiausia civilizacija, literatūrai, mokslui, menui ir apskritai kultūrai?" (Sic!) Jau pats palyginimas su albanais lietuviams daro per daug garbės!..."

Kieno darbas?

Kai kas mano, kad šis straipsnis prieš lietuvius ir Lietuvą buvo patalpintas į laikraštį nesąmoningai, tačiau abejotina. Mat Prancūzijoje už pinigų gali įsipirkti į bet kokį laikraštį. Ten yra laikraščiu, kurie specializuojasi intrigomis ir smeižtais, bile tik užmokėsi pinigą.

Nebūtų nuostabu, jei tariamasis mokytojas yra prolenkas, ar žmogus, kuris susirgęs didybės manija, mažesnius už save neskaityt žmonėmis. Buvo laikai, kad prancūzai gerai apie Lietuvą kalbėjo ir rašė.

Žibalas

Kaip žinote, Lietuvoje žmonės vėliausiai laiku sugalvojo visokių pakaitalų gazoninai ir žibalui. Kai kur žmonės net balanomis žibino namuose, o kai kas rado pakaitalą lietuviškame spirite. Autobusai buvo net varomi anglimis. Dabar tas trūkumas, kaip atrodo iš Lietuvos spaudos, jau pašalintas ir Lietuvoje žmonės vėl galės laisvai važinėti automobiliais.

910 metų

Kaunui dabar sueina lygiai 910 metų amžiaus. Kaunas gimė 1030 metais. Dabar Kaunas turi 140,000 gyventojų ir 10,000 pastatų. Kylant Lietuvai pramonei, ūkiui ir prekybai, nežūrint, kad Vilnius grįžo Lietuvai, Kaunas rengiasi augti ir atrodyti, kad po kelių metų Kauno gyventojų skaičius gali pasiekti 200,000.

Mes neabejojame, kad jeigu iki šiol rusai būtų Kauną ir Lietuvą valdę, tai būtume matę tik regresą, o ne progresą. Pažvelgus į Kauną jame matai Lietuvos nepaprastą pasiryžimą progresuoti ir laisvai gyventi.

Priverstina

Vienas prancūzų laikraštis sako, kad totalitarinė valstybė, taip pat ir komunistinė, yra tokia valstybė, kurioje "viskas yra priverstina, ir kas nėra uždrausta."

Geriau

"Tautos ūkis" praneša, kad šiemet Lietuvoje valstybės mokesčiai daug geriau plaukia į išdą, negu perėjais metais. Tai geras ženklas. Kaip tik mokesčiai geriau plaukia, sakoma, kad krašto gyventojų ekonominė padėtis gerėja. Taip bent sakoma Amerikoje.

Teratūra. Autorius mini visą eilę lietuvių kalbą išverstų žymesniųjų rusų rašytojų kūrinių. Baigdamas autorius pastebi, kad lietuviškos knygos paroda sukėlė Sovietų Sąjungos visuomenėje susidomėjimą.

MUSIEJI AKTORIAI

Sakydama "mūsų", aš turiu galvoje Lietuvos aktorius ir mūsų, amerikiečius. Amerikiečius pažįstu iš jų darbų. Lietuvos — iš jų žodžių. Mat, gaunu iš Lietuvos kelis žurnalus ir kartais juose pastebiu Lietuvos aktorius, susijusias su jų gyvenimu, mintis.

Vienas jų sako: "Teatru aš galiu atiduoti save visą, bet skaldyti save į dalis — negaliu."

Suprasti reikia šitaip: aktorius darba tegali dirbti tik gerai už tai apmokamas. Bet jei man dėl gero pragyvenimo reikia ieškotis pašalinio darbo, tuomet aš iš teatro išstoju.

Antras kitaip užgieda: "Ne tam aš pareikalavau didesnės algos, kad šioji man būtų permaža, bet kad turėčiau didesnį moralinį pasitenkinimą. Jei jų negalite daugiau mokėti, išstoju iš teatro."

Na, o tretysis dar kitaip: "Didesnė alga man reikalinga tam, kad vėliau galėčiau gauti didesnę pensiją. O pensija juk bus mokama atsivėlę darbdavio gautosios algos. Negalite pakelti algos, išstoju iš teatro."

O ketvirtasis suunka: "Mane kritikuos visoki nemokšos? Nesulaukų!... Išstoju iš teatro."

O j teatro vadovybė: "Žinokitės. Po tokios kritikos man negali rūpėti, kad jūs nesugalvojate kuo mane pakeisti." Jų vardai ir originalė kalba nesvarbu. Svarbu, kad ten tikrai taip būna.

Juo garsesnė "žvaigždė", tuo mandresni reikalavimai. Ir teatro vadovybė stengiasi juos patenkinti.

Nors tie mūsų broliai ir sesės vargo dainelėmis užliūliuoti, medinėmis klumpėmis mynę takus siekdami mokslo, bet pajėgę savo gabumais pasireikšti, nenori prasčiau gyventi už didelių šalių tos rūšies darbininkus. Nenori jie, kad bile kas jų darbus kritikuotų. Išdidūs jie ir net kai kurie skaito save vieninteliais žmonėmis, palaikančiais Lietuvą kultūringa valstybe. Visuomenės šulai bando su jų nuomone skaitytis.

Ir kaip gi išdrįstų nesiskaitė, jei šiandien visame pasaulyje pripažinta, kad menas žmogui būtinas, kad pražysta ta tauta, kuriai šis tiesa sveikima. Muzika, daina gaivina žmogaus sielą, pakelia jį aukščiau nuo žemės; jos dėka žmo-

**KAIP KLAIPĖDOS KRAŠTO
 GYVENTOJAI BUVO APGAUTI**

DANGIETIS.

(Pabaiga)

Čia tik priminsiu, kad pirm kelių dienų vienas žymus asmuo — lietuvis klaipėdietis — Klaipėdoje susitiko vieną buvusios vokiečių partijos atstovą, su kuriuo besikalbant tas pareiškė: "Mes nekantriai laukiame tos dienos, kada jūs lietuviai vėl grįšite į Klaipėdos kraštą." Jis be to pareiškė, kad jie patys buvo apgauti, nes tuokart jiems buvo sakoma, kad kova eina už platesnę autonomiją, o paskui pasirodė, kad nacių agentai viską buvo parengę kraštui atplešti nuo Lietuvos, nors gyventojų daugumą to nenorėjo. Klaipėdos krašto likimą išsprendė nacių apmokami agentai ir vaikai.

LIETUVIAI SOVIETŲ SĄJUNGOJE

1939 metų spalio mėn. Sovietų Sąjunga laisvu noru grąžino dalį Vilniaus krašto Lietuvai. Kaip jau žinoma, perėję rudenį 1920 m. Lietuvos sienos nebuvo atstatytos. Buvo sugrąžinta tik dalis lenkų atplėšto Vilniaus krašto. Visa lietuvių tauta labai apgailėta, kad dabar už Lietuvos sienų liko dar nemažas skaičius lietuvių. Tiesiogiai lietuvių gyvena Švenčionių apylinkėse. Ten Sovietų Sąjungos pusėje liko penki visiškai lietuviški valsčiai, kuriuose gyvena mažiausiai 45-50,000 lietuvių. Toje srityje, kuri yra gana tirštai apgyventa, ūkininkai yra pasiturį. Jų turtingumą įrodo faktas, kad prieš kelis metus jie išlaikė savo privatinę lietuvių gimnaziją. Kai lenkai visas lietuvių mokyklas uždarė, buvo uždaryta ir lietuvių gimnazija Švenčionyse. Dauguma lietuvių, einančių mokslus Vilniaus kraštą dar lenkamis valdant, buvo iš Švenčionių apskrities. Dabar atrodo, kad tie lietuviai, jei neįvyks stebuklas, jau visam laikui yra nuo savo tėvynės atskirti.

Daug amerikiečių bus arba is to krašto kilę, arba turės ten giminių. Dėlto jie su dideliu susidomėjimu sutiks kiekvieną žinią apie tą kraštą. Reikia su apgailėstavimu pasakyti, kad Lietuvos įstaigos apie lietuvius, likusius Sovietų Sąjungoje, turi labai mažą žinių. Tiesa, dar nuo naujos sienos pratisimo praejo vos keli mėnesiai. Taigi, toje Sovietų Sąjungos dalyje vyksta dar persitvarkymas. Kaip jis pasibaigs, niekas nežino. Tuo tarpu turima tik šiokių žinių. Kalbama, kad Sovietų Sąjunga ketina evakuoti tam tikrą sienos ruožą. Vieni tvirtina, kad tas ruožas bus 0,5 klm. pločio, o kiti vėl žino, kad tas ruožas bus 3 ar net 5 klm. platumo. Iš to ruožo bus iškraustyti visi gyventojai, jų trobesiai nugriauti, medžiai iškirsti ir tas ruožas paverstas tam tikra dykuma arba gal ganykla ar pieva. Kaip tas klausimas ir bus išspręstas, lietuvių anoje pusėje bus visiškai atskirti nuo savo brolių tėvynėje ir nebegalės pasiegti susitikti, nė kitu būdu susišinoti. Jie bus priversti visiškai nutraukti ryšius su savo tėvyne, ją pamiršti ir visiškai prisitaikyti naujoms sąlygoms. Atsivėlęgiant į tai, kad ir kitose Vilniaus srities vietose, likusiose už Lietuvos sienų, lietuvių skaičius yra gana didelis, jų netekimas būtų didelis nuostolis lietuvių tautai.

Tenka patirti, kad nauja tvarka dar nežymiai tesireiškia lietuvių apgyventose srityse. Valdžia nusavino — atėmė dvarininkų ir bažnyčių žemes ir jose suorganizavo kolchozus. Smulkūs ūkininkai tebegyvena sena tvarka, tačiau nežino, ar ilgai tokia padėtis liks. Kaip ten bebūtų, reiktų susirūpinti ten esančiais lietuviams, kurie visai norėtų prisiglausti prie Lietuvos ar persikelti Lietuvon. Prileiskime, kad Sovietų Sąjungos vyriausybė įvykdys sumanymą ir evakuos kelis kilometrų pločio juostas pagal sieną. Tuomet dauguma lietuvių turėtų išsikelti, gal į tolimas Sovietų Sąjungos šalis. Taip išblaškyti jie mūsų tautai dingtų galutinai. Sovietų Sąjungos vyriausybė lietuviškų mokyklų Švenčionių srityje nestieigia ir neleidžia steigti. Vaikai turi lankyti sovietų mokyklas ir tuo pačiu suaugus su nauja tvarka. Bažnyčios nebeteri jokios įtakos, nes kunigų beliko mažai, o tie patys arba išsinešė kitur, arba negali laikyti pamaldų. Tuo būdu kultūrinis ir tikybinis lietuvių gyvenimas nebegalimas ir gyventojai turės visiškai prisitaikyti naujoms aplinkybėms.

Daug lietuvių iš Sovietų Sąjungos išbėgo į Lietuvą, tačiau tie, kurie turi nekilnojamą turta, turėjo likti vietoje. Pagaliau, ką tie gyventojai turėtų į Lietuvą atvykę veikti? Atgavus nualintą Vilniaus kraštą, Lietuva turi įtempti visas jėgas, norint sulygtinti atsilikusį kraštą su Lietuvos ūkiu. Lietuvoje žemės yra užtenkamai, tik ūkininkų įkurdinimui reikia daug lėšų, o jų dabar negalima mobilizuoti. Kiek tenka girdėti, Sovietų Sąjunga nesipriešintų lietuvių išskilimui į Lietuvą. Dėlto reiktų sudaryti tam galimybę. O tokių galimybių atsirastų, jei kas rimčiau tuo reikalų susirūpintų. Nėra abejonės, kad amerikiečių tarpe yra turtingų žmonių, kurie galėtų sudėti ir suorganizuoti kapitalus. Būtų galima steigti tam tikslui bendrovę, ar hipotekų banką, kuris finansuotų įsikuriančius iš užsienių sugrįžusius lietuvius. Sudarius tinkamą organizaciją, kurią be abejonės remtų ir valstybė, būtų galima sukurti stiprų ūkinį vienetą, kuris su laiku duotų neblogą pelną ir realiai pasitarnautų lietuvių tautos siekimui — grąžinti savo tautiečius iš tų kraštų. Iš tų sričių, kuriose jie dėl tam tikrų aplinkybių turės greitai nutautėti.

Tokius rūpestius pergyvena rimti lietuviai. Kai visa tauta persiims tais rūpestiais, bus rasta išeitis tiems siekimams įkūnyti. Dar reikia pabrėžti, kad reiktų pradėti veikti, o ne svarstyti ir galvoti, kol praeina tinkamas laikas. Amerikiečiai, kurie galvoja realiai ir moka apsispręsti, šiuo atveju galėtų imtis iniciatyvos ir pradėti reikalą vykdyti.

lių grupei bus priskirta gailėsiųjų seselė, kuri kas mėnesį globajamuosius lankys ir siųs pranešimus savivaldybei, o vietos komitetai atsakys moraliai ir seselės teisiškai už tinkamas globajamųjų gyvenimo sąlygas.

Šiuo metu Vilniaus prieglaudose yra daugiau, kaip 2,600 vaikų ir per 1,000 seimams yra neįmanomas ir t.t. Už tai savivaldybė apmokės. Kiekvienai 50 vaikų bei sene-

Be kitų lenkų sistemos palikimų, čia tenka susidurti su savotiška ypatybe — darbo vengimu, nenoru dirbti. Laiku atėjo į pagalbą darbo prievolės įstatymas, kuriuo panaudojant jau dirba per 1,000 daugiau darbininkų. Jiems duodami darbo įrankiai, o neturintiems ir batai. Negalintieji dirbti šelpiami per socialės pagalbos skyrių prie savivaldybės. Iš viso kovo mėnesį buvo šelpiamų apie 8,000 šeimų. Vilniaus savivaldybė nori, kitų kraštų pavyzdžiu, pereiti iš uždaro globos į globą šeimose, tuo tikslu organizuojami valsčių ir apskričių komitetai iš turinčių visuomenėje pasitvirtinti ir įtakos asmenų, kurie savivaldybei rekomenduos šeimoms, norinčias ir galinčias laiduoti tinkamą vaikų auklėjimą ir senelių išlaikymą. Tokios šeimos turės sutartimi pasizadėti duoti šiltes ir švares patalpas, maitinti, aprengti ir leisti į pradžios mokyklą, teikti ambulatorinį gydymą, nevesti dirbti fizinį darbą, kurs globojamam yra neįmanomas ir t.t. Už tai savivaldybė apmokės. Kiekvienai 50 vaikų bei sene-

**TURIZMO DRAUGIJOS VADOVELIS
 APIE VILNIŪ**

Vilniaus miesto burmistras Stašys pranešė apie specialinę globą Vilnijoje, pareiškė, kad kaip visose, taip ir šeimimo srityse vykdoma pagrindinė reorganizacija. Naudotis lenkų palikta sistema nebuvo įmanoma. Per keliolika metų augusios eilės buvo panaikintos per pusantro mėnesio. Šelpimo forma keičiama ta prasme, kad iš piniginių pašalpų pereinama prie pašalpų darbu bei natūra (maistu, pastoge, drabužiais, gydymu). Dėl karo Vilniuje sustojus visai eilei imonių, bedarbių skaičius iš 6,000 buvo pakilęs iki tūkstančių. Per trumpą laiką pasiekta tiek, kad visi bedarbiai gavo nematų, kaip po dvi savaites darbo per mėnesį, o artimiausiu laiku gaus po tris savaites.

Didelė naujiena Vilniaus bedarbiams buvo akordinis darbas. Si naujovė įvarė daug baimės profesionalams bedarbiams, užtat darbininkų tarpe rado 100 nuosimčių pritarimą. Tuo būdu bus panaikinti "profesionaliniai" bedarbiai, kurie yra pats nenormaliausias visuomenės elementas Vilniuje.

Be kitų lenkų sistemos palikimų, čia tenka susidurti su savotiška ypatybe — darbo vengimu, nenoru dirbti. Laiku atėjo į pagalbą darbo prievolės įstatymas, kuriuo panaudojant jau dirba per 1,000 daugiau darbininkų. Jiems duodami darbo įrankiai, o neturintiems ir batai. Negalintieji dirbti šelpiami per socialės pagalbos skyrių prie savivaldybės. Iš viso kovo mėnesį buvo šelpiamų apie 8,000 šeimų. Vilniaus savivaldybė nori, kitų kraštų pavyzdžiu, pereiti iš uždaro globos į globą šeimose, tuo tikslu organizuojami valsčių ir apskričių komitetai iš turinčių visuomenėje pasitvirtinti ir įtakos asmenų, kurie savivaldybei rekomenduos šeimoms, norinčias ir galinčias laiduoti tinkamą vaikų auklėjimą ir senelių išlaikymą. Tokios šeimos turės sutartimi pasizadėti duoti šiltes ir švares patalpas, maitinti, aprengti ir leisti į pradžios mokyklą, teikti ambulatorinį gydymą, nevesti dirbti fizinį darbą, kurs globojamam yra neįmanomas ir t.t. Už tai savivaldybė apmokės. Kiekvienai 50 vaikų bei sene-

liu grupėi bus priskirta gailėsiųjų seselė, kuri kas mėnesį globajamuosius lankys ir siųs pranešimus savivaldybei, o vietos komitetai atsakys moraliai ir seselės teisiškai už tinkamas globajamųjų gyvenimo sąlygas.

Šiuo metu Vilniaus prieglaudose yra daugiau, kaip 2,600 vaikų ir per 1,000 seimams yra neįmanomas ir t.t. Už tai savivaldybė apmokės. Kiekvienai 50 vaikų bei sene-

liu grupėi bus priskirta gailėsiųjų seselė, kuri kas mėnesį globajamuosius lankys ir siųs pranešimus savivaldybei, o vietos komitetai atsakys moraliai ir seselės teisiškai už tinkamas globajamųjų gyvenimo sąlygas.

MARIJA AUKŠTAITE

Nuskriaustoji

(Tąsa)

—Tai mat žmonių supratimas. Che-che-ch... Ar negeriau būtų jei aš tau pasiūlyčiau pas mane skerdžiauti?! Skerdžiauti, tai tikrai mano gyvulių augančiai bandai reikia. Ale ne plikio žento! Skurliau, ką gi tu turi?! Che-che-ch... Sapnavusią lūšną?... Pasi- lenkė susikūprinęs Banaitis prie Emiliaus, ir baisy žvilgsnį jėmęs ironizavo: — Bakūz- ninke, ir kaip išdrįsai per tiek metų landžioti?! Pasipiršo mat vyras... Che-che... Per- pigiai įvertinti mano Valę, jei- gu ją manai gauti. Iš bakūz- ninkų giminės kilės—ir būtam mano žentas?! Tai jau bėgk iš šito pasviečio! Kokia žmonių žioplystė! Plikas, kaip bota- gas!... Vėrciau vaike, lazda į rankas, ir per duris. Tai pas- kutinis mano žodis. Valę iš- leidžiu už Karužos! Tai bent pastovumas! Namai, lentpiū- vė, fabrikas, malūnai... Nagi čia dabar?... Tu svieteli... Zi- nau, kad nepeiktinas esi vyras, ir notaras kai kada pagiria, bet be pinigų—nei žodžio!

Banaitis valandėlę klausęs, pasipūtė, pasididžiavo: —Girdi, kaip ji skambi- na?... Koks balsas! Tokia mer- gaitė verta milijonų! Čia tavo, vaike, visai neapgalvotas žy- gis. O, yra, gali pasiekti sau lygios! —Neieskosiu, aš jau ra- dau... O jeigu tamsta man ją išplėsi, tai tikrai esi žiaurus sutvėrimas. Suprask, Banaiti, kad nustumi mane nuo mano laimės tako! Sugriau mi- no gyvenimą! Aš lieku tik kaip pelenas pagautas vėjo, kurs tavo pastogėj dažnai susto- siu!... Ak, tėve, koks esi žiau- rus... Negi taip sužeidęs mano širdį jusi ramumą?... Argi tik auksą tamstos sąžinė liepia garbinti? O kasgi apie širdžių vulkanus?... Tėve, nors mane ir išmesi, išstumsi, paliksi tik klajūnu, kad ieškočiau Valės kitų moterų akyse, bet dar vieno, ir paskutinio mano pra- šymo neatmesk: Neišstumk Valę už Karužos.

(Bus daugiau)

SAPNININKO REDAKTORIAUS PORTRETAS

„Naujieji“ korespondentas šitaip nupiešia komunistų or- gano, „Liaudies Balso“ (sap- nininko) redaktorių, Ylā. Sa- ko: „Lietuvoje būdamas, Ylā priklausė pavasarininkų (ka- talikų jaunimo) organizacijai, nors to meto pažangesnis jau- nimas spietėsi prie liaudinink- ū ar socialdemokratų. Kada Ylā atvyko Kanadon, Winni- pege būdamas, karštai mel- sėdavosi ir prašydavo Dievo pa- dėti gerą darbą gauti. Mū- kuose dirbdamas, skaitydavo savo žmonos iš Lietuvos lai- škus, ir sakydavo, kaip tik su- sitaups pinigų, tai atsikvie- sias ją ir dukterį Kanadon.“

Bet, kiti metai, kiti lapai. Pavasarininkai Lietuvoje bu- vo priešingi liaudininkams ir socialdemokratams. Kanadoj pavasarininkų nebuvo, todėl Ylā, sakoma, prisidėjęs prie kitų priešinininkų liberalams liaudininkams ir socialistams—prie komunistų. Per pirmą komunistų kongresą Montrea- nū, korespondentas pasakoja, Ylā atvykęs su žmona ir vai- kučiu. Jo buvusieji miškų draugai sveikina ir giria už ketinimo išpildymą, bet Ylā tik rausta ir nežino ką sakyti. Mat, „tikrumoje pasirodė, kad savo tikrą žmoną ir dukterį visai pamiršo. Kanadoje kita susiradęs, gerėjos Dievo duota antra dovana.“

Tai toks žmogus redaguoja Kanados lietuviams komunis- tams organą. K.

SYPSOKIMĖS

Greit nebągis
Susirūpinęs tėvas sako:— Taip greit mano sūnus iš ligo- ninės neišeis.
—Ar Jūs jau kalbėjote su gydytoju?
—Ne, bet aš mačiau gra- žiąją ligininės gail. sesutę.

Amerikoniškai
Saugumo valdininkas atve- da į nuovadą elgetą.
—Jis elgetavo, šerife.
—Desimtas dolerių baudos.
—Bet jis turi tik penkis, še- rife.
—Tai išveskite laukan ir leiskit jam elgetauti, kol su- rinks desimtas dolerių.

Geras patarimas
—Išvaizduok sau, Skiedrys mane jau trečią kartą pamė- šėliu pavadinu. Dabar jau tū- kraį reikia kreiptis į advokatą.
—Et, mesk tuos advokatus: jie brangiai kainuoja. Geriau

Rūti pasaulis po tavo kojų. Lelijų takas į šelų laimę... Ilgesio saulę žaibais vilioja. Eikį gį prie manęs paslėpęs baimę.
Nebūk beširdis žiaurus likime. Nešk mano valtį į laimės kra- štą... Apgink krūtinėj kraujuotą raštą! Vaduok beginklę audrų siauti- me.

Tyliai linguoja daržė rūtelės. Tyliai lelijos palangėj šlama... Ak, neriboti troškimai gema! O vilties lapas dreba išbalės...

PRANESIMAS KANADOS LIETUVIAMS

Paskutinių mėnesių bėgyje Kanados paštas į Lietuvą bu- vo gabenamas per Angliją ir Švediją. Dabartinės karo są- lygos Skandinavijoje tą kelią uždarė. Todėl iki bus suras- tas kitas kelias ir būdas pašta gabenoti į Lietuvą, Kanados paštas nesuncia jokių pašto siuntinių į Lietuvą.

Laikiniai nutūkūs pašto susisiekiui tarp Kanados ir Lietuvos, tikimasi bus neilgam, Kanadoje gali atsirasti lietu- vių, kurie norį susiekti su savo giminėmis Lietuvoje. Gene- ralinis Konsulatas su mielu noru patarnaus jiems ir pagel- bės susiekti su savo šeimynomis Lietuvoje ir perduos pra- nešimus oficialiais keliais.

Kurie norį pasinaudoti šia proga ir privilegija turi para- yti šiuo adresu: Lithuanian Consulate General, 110 St. George Street, Toronto, Ontario, Canada.

Kanados lietuviai išpėjami, kad ryšium su dabartinio karo suvaržymais, jie nesiųstų pinigų ir kitų brangių daiktų, Maisto ar drabužių iš Kanados į kurią nors kitą valstybę pir- ma apie tai nepasitarę su Lietuvos Generaliniu Konsulu To- ronto mieste. Konsulatas šiuo reikalu duos patarimų.

Linkėdamas viso geriausio,
G. L. P. Grant-Suttie
Generalinis Konsulas.

PROF. PAKŠTAS KANADIEČIAMS APIE LIETUVĄ

(Prancūzų „La Presse“, bal. 18)

Botanikos Sodno salėje lie- tuvis geografas, prof. Kazys Pakštas, davė įdomią paskaitą apie Pabaltijo kraštus. Pa- skaitą rengė Montreaļo Geo- grafų Draugija. Labai skoni- ninga prancūzų kalba, šis žy- mus sveičas savo klausytojus išvedžiojo po Suomiją, Esti- ją, Latviją ir Lietuvą ir pla- čiais bruožais nušvietė geogra- finius, tautinius, tikybinius ir politinius reikalus šios Euro- pos dalies, kurią dabartinis karas gresia vėl išnaūjo po kiek metų pertvarkyti.

Pabaltijo kraštai tikrieji esą tie, kuriuos rubežiuoja Suomi- jos įlanka, Rusija ir Lenkija. Tai Estija, Latvija ir Lietuva. Ši paskutinioji turi daugiausia gyventojų—apie tris milijonus. Latvija teturi milijoną 900,000, Estija apie milijoną. Fizikos at- žvilgiu, šių šalių žemė atsirado po taip vadinamos ledo ga- dynės, ir kilmė labai panaši žemei Wisconsin valstijoje, Amerikoje.

Daug upių

Baltijos kraštai bendrai su- daro šiek tiek iškeltą lygumą.

(Bus daugiau)

Pareiga

Palikdamas gimtąją vargo pastogę daviau savo motinai žodį: kol vargšams pasuly gyventi bu bloga, su žygio daina tesirodyt.

Lietuviškos žemės bernai ir merginos, ir latviai, ir estai, ir suomiai! Visuomet kiekvienas aiškiausiai težino, kad tuosyk gyventi įdomu.

kai savo krūtinės banguojančią valią naudoji prieš žudančią skriaudą ir stoji, kiek gyvas, už skurstančią šalį, išgirdęs jos liūdnąją raudą:

kai gaida tikrosios jaunatvės pragysti, kaip krūmuos lakstingala suokia; kai stengies naikinti pasaulio menkystę, kaip motina mažą išmokė.

Aš—bernas iš krašto trobelių medinių— tik berniškas giesmės tegiedu. Į dangų nekeisiu Zemačių Tėvynės, nors gauriau ir tūkstantį priedų.

Butkų Juzė.

nuėik pas gydytoją — ir jis tikrai nustatys, ar tai tiesa, ar ne.

Nepasitikėjimas
Tardytojas: — Ar tamata vienas vogei, ar ir bendrų tu- rėjai?

Nusikaltėlis: — Vienui vie- nas, pone tardytojau, nes da- bar labai sunkūs laikai: su- buko susidėjęs, negali nekada žinoti, ar tai garbingas ir pa- tikimas žmogus, ar gal koks latras...

kurią skriodžia kalnynai, ne aukštesni 1,000 pėdų. Upių ten labai daug. Kiekviena val- stybė turi savo didžiausią upę ir jos žiotis. Lietuva, pavyz- džiui, turi Nemuną, į kurį įte- ninga prancūzų kalba, šis žy- mus sveičas savo klausytojus išvedžiojo po Suomiją, Esti- ją, Latviją ir Lietuvą ir pla- čiais bruožais nušvietė geogra- finius, tautinius, tikybinius ir politinius reikalus šios Euro- pos dalies, kurią dabartinis karas gresia vėl išnaūjo po kiek metų pertvarkyti.

Prof. Pakštas pasakoja, kad žiloje senovė- ją, visi šie kraštai buvo tiršto- mis giriomis apdengti. Da- bar tos girios tesudaro 29-tą nuošimtį Latvijos ploto, 18-tą Lietuvos ir 10-tą Estijos. Kli- matas, gali būti, kiek šiltesnis, negu Quebec provincijos. Ji, sako, galima palyginti Niaga- ra krašto klimatui. Tokiu bū- du upės ten užšalę tik kokių tris mėnesius per metą, kuomet Kanadoje jos užšala pen- ket. Be to, ten daug drėg- numo. Rugpiūčio mėnesį ga- na dažnai gerai palyja, kas kenkia javus nuvalyti. Jei Lie- tuvoje daugiau lytų gegužės ir birželio mėnesiais, tai tie kraštai būtų vieni puikiausių žemės ūkiui. Šis trūkumas vargina ir kitus šiaurės kra- štus, ypatingai Skandinaviją.

V.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

MONTREALO KRONIKA

Šį šeštadienį, geg. 4, ru- monų salėje įvyksta Kanados Lietuvių Sąjungos šokių vaka- ras, kurio pelnas skiriamas pa- triotiniams tikslams. Tai bus paskutiniai šio sezono šokiai, todėl vis lietuviai prašomi at- eiti.

Kanados Lietuvių Sąjun- gos susirinkime nariams tapo išdalinta iš Lietuvos atėjusių nauja spauda pereitą sekma- dienį.

Šeštadienio vakare, bal. 27, parapijos salėje įvyko me- tinė choro vakariėnė, kurios metu susirinkęs jaunimas ir parapijos komiteto nariai gra- žiai laiką praleido.

Vytauto klube sekma- dienį buvo suvaidinta „Vergijos Nuotakas.“ Žiūrovų buvo apie 160. Vaidylos pavykusiai sa- vo roles suvaidino.

Jonas Leskevičius savo kaštu parūpino Kanados Lie- tuvių Sąjungai oficialę ant- spaudą, ir visi nariai jam už- tą karštai dėkojo.

Motinos Dienos progra- mą mokytoja Elena Bandžiūtė paruoš gegužės 19-tą, parapi- jos salėje. Pelnas bus paskir- tas lietuvių vaikūčių vasarinei išvykai.

Tysliava viešėjo Montre- ale daugiau, negu savaitę lai- ko žurnalo Lietuva reikalais, ir aplankė nemažą lietuvių.

Lenkų salė neteko dido- ko paveiklo Vilniaus, nes ji išnešė vienas lietuvis, sakydama: „Jūs dabar Vilniaus ne- beturite!“ Lietuviai dabar juo- komis ir sako: „B. iš lenkų „Vilnių“ atėmė!“

Pas varg. Žižiūną sek- madienį buvo suruošta gimta- dienis vyriausiam dukrelei. Su- sirinkęs svečių būrys gražiai pasilinksmio, nes šeimininkės skaniai vaišino, Mikas Jotkus prikrėtė juokų, o Brazauskas ir Kajakas sudainavo visą eilę smagių ir gyvų dainų.

Prie jau minėtų pranciū- zų spaudoje įdėtų straipsnių apie Lietuvą, kuriuos parūpi- no prof. Pakštas atsilankyda- mas, dar teko matyti trijų skilėlių gražus straipsnis laik- raštyje „Le Devoir“, bal. 18 d.

Siėnā supirkinėdami, Montreale apylinkes lankė amerikiečiai broliai Vaiciūliai iš Westminster, Mass.

Balandžio 20 čekoslova- kų kalėje Lietuvos Sūnų dr-ja statė scenoje montrealietės F. Šliupavičiūtės sukrėtą veika- liuką su dainomis „Vylinga Meilė.“ Vaidino: S. Minotaitė, Zastarska, Paragys, Naujokai- tis, Petruskienė, ir kiti.

Montreale Jaunimo cho- ras ruošiasi koncertuoti To- ronte gegužės 18 d. Rep.

Įdomūs rinkimų daviniai

Mūsų kairieji daug šaukia ir sapnuoja Kanadoje įvesti naują valdžią bei tvarką. Už- tą jie sapninkais tapo prami- ūti. Todėl įdomu pasižiū- rėti, ką gyvenimo realybė sa- ko. Pereitais rinkimais į Ka- nados parlamentą balsavo ke- turi milijonai, 458 tūkstančiai ir 861 piliētis. Liberalai gavo du milijonų ir 411,197 balsus, konservatai 1 milijoną ir 396, 749 balsus, socialistai 370,710 balsų, komunistai tik... 14,321 balsą!

Toronte mirė Matas Neve- domskis, 71 metų senumo, ku- ris 1900—1917 metais gyve- ta.

Lietuvos Sūnų dr-ja skelbia turinti įdė dabar \$8,873.29. Per pirmus šio meto tris mė- nesius įplaukų buvo \$1,597.05, išlaidų \$1,164.40.

AUSROS CHORAS PAGERBĖ PROF. PAKŠTĄ SURENGDAMI VAKARIENĖ

TORONTO, Kanada.—Kaip jau žinoma, atvykęs iš Lietu- vos prof. K. Pakštas lankėsi šiaurės Amerikos kontinente laikydamas paskaitas univer- sitetuose, ir kur progos turi, aplanko ir lietuvių kolonijas sakydamas prakalbas.

Aušros choras, padedant garbės lietuvių konsului p. Grant-Suttie Toronte, emė ini- ciatyvos surengti priėmimo gerb. sveičiui vakariėnė, kuri buvo surengta bal. 27 d. lietu- vių parapijos svetainėje. Apie pačią vakariėnę aš daug ne- noriu kalbėti, bet aš manau, kad visi buvo patenkinti mū- sy gabių šeiminkinių pagamin- tais įvairiais skaniais valgiais ir visa tvarka.

Nors trumpai noriu pažy- mėti apie gerb. sveičio prof. Pakšto išreikštus linkėjimus Aušros chorui, kad dainos men- nas mums reikalinga palaiky- ti ir šioje šalyje. Nors praėi- tyje mūsų tauta nešė svetimą jungą ir lietuviškos spaudos žodis buvo visai uždraustas, bet lietuviška liaudies daina pasiliko gyvybės kibirkštėle mūsų tautos prisikėlimui ir niekas nepajėgė nuslopinti jos. Toliau praše choristus būti Lietuvos ambasadoriais šioje šalyje tarpe laisvų kultūringų tautų, kelti lietuvišką dainos meną. Dar bekalbant į cho- ristus, publika jau pradėjo rinktis į svetainę ir vakariėnė turėjo baigtis, nes publika laukė užgirsti sveičio žodžių. Aušros choro keletos dainų, o baigiantis pasišokti prie smagios muzikos, ir viskas buvo daroma sutrumpintai, nes lai- ko buvo mažoka. Kuomet su- sirinko publika, Aušros cho- rui sudainavus keletą dainų, prof. Pakštas buvo perstaty- tas kabėti. Jo kalbos turinio neturiu galimybės pacituoti, tiktai trumpai suglaudus liti- ma apipaskoti. Apibrėžė Lie- tuvą nuo nepriklausomybės at- gavimo iki šiam laikui nuveik- tus darbus kultūroje, pramo- nėje ir kitose srityse, ir ne ko- kiai vienai partijai skyrė tuos nuopelnus, bet visai tautai. Sakė, mes visų partijų vadai esame vienybėje atgaivinti garbingą, stiprią ir kultūringą Lietuvą ir jau dabar su auk- tos kultūros valstybėmis len- tyniuojasi Lietuva. Yra vil- ties, kad ateityje bus pasiek- ta dar aukštesnio laipsnio. Pa- žymėjo, kur jam teko lanky- tis po platųjį pasaulį, jei ne vienuer tai kitur vis lietuvių vardas garbingai užrekorduo- tas prisidedant ir kitų valsty- bių technikai ir kitose srityse. Ragino jaunimą kas kiek gali eiti aukštesnį mokslą ir pasi- rodyti kultūringais tarpe kitų tautų. Tuomet mes rasim dar daugiau draugų ir užtarėjų tarpe didžiųjų laisvųjų tautų. Baigdamas kalbą trumpai pri- siminė apie save, kad prieš 20 metų kaipo neturtingas tu- rėjo sunkų darbą ir vargingą gyvenimą, bet prieš užbrėžtą tikslą tas nesulaikė.

Dabar noriu pažymėti, kad Aušros chorui ir bendrai vi- rsiems mūsų kolonijos lietu- viams yra garbė tokį sveičią turėti, kuris yra gerbiamas ne tik tarpe mūsų lietuvių, bet kartu tarp didžiųjų mokslo žmonių, kurie turi įtekmės aukštesio mokslo įstaigose ir valstybių apsisprendime. Tad ar negeriau būtų, kad ir mes šioje šalyje gyvendami lietu- viai kartais mestume siaurus savo partijų įsitikinimus ir daugiau vieningai dirbtume. Tuomet dar daugiau pasi- džiaugtų mūsų tėvynė Lietuva, ypač šiame audringame laike ir reikalui esant, visi būtume

pasiryžę, šaukiant mūsų tėvy- nei, išgirsti sunkioj valandoj jos balso ir kiek galint pagel- bėti. Vox Populi.

Trumpai iš Kanados

Zvirblis padegė namą

HAMILTON, Ont. — Dri ugniagesių komandos ir polici- ja apsupo Fred Hooker'o rez- idencija, iš aukšto veržėsi juodi kamuoliai dūmų. Vieni iš ugniagesių statė kopėčias į aukštą, kiti lindo į vidų tikslu pasiekti vietą, iš kur ėjo dū- mai. Viršuje stogo jie atrado naujai susuktą žvirblio lizdą, kuris smarkiai svilo ir buvo bepradėjęs degti. Lizde at- rasta degantis cigaretas, ir, manoma, kad nuo šio cigareto, kurį žvirblis veikiausiai atsi- nešė sutvirtinimui savo nau- jo namo, užsidegė visas lizdas ir būtų padegęs visą Hooker'o rezidencija.

Puls „Penktą Koloną“

OTTAWA, Ont. — Čia kal- bama, kad federale vyriausy- bė rengiasi pradėti aštrią kovą su „Penkta Kolona“, kurią su- daro komunistai ir fašistai. Kanados Karališka policija stropiai seka „Penktos Kole- nos“ veiklą ir žino jos kiek- vieną pasisukimą.

Sąryšų su pranešimais iš Ot- tawos apie prisirengimą pulti „Penktos Kolonos“ organizaci- jas, Ontarijo provincijos Vals- tybės Gynėjas, Gordon Con- nant, paskelbė, kad jis laukęs žodžio iš federalės vyriausy- bės ir yra pasirengęs apvalyti provinciją nuo vidujinių prie- šų.

Ukrainų biuras Anglijoje

WINNIPEG, Man. — Lon- don, Angl. atsidarė ukrainų biuras, kuris veiks dėl atstātymo nepriklausomos Ukrainos. Šį biurą palaiko Kanados ir Jungtinių Valstybių ukrainie- čiai. Kanados ukrainiečių tau- tininkų organizacija į metus surenka savo tautiniam sąju- džiui šimtus tūkstančių dole- rių, kuriuos sudeda daugiau- siai tautiniai susipratę darbi- ninkai.

Latvių-Estų koncertas

TORONTO, Ont. — Čia lat- viai ir estai turėjo didelį kon- certą, kuriame dalyvavo daug svetimaūčių. Jie dainavo tau- tiškas dainas ir pademonstra- vo savo šokius. Išsamias kal- bas apie Baltijos kraštų pra- eitį ir dabartinį padėjimą pa- sakė latvių konsulas Bryson ir pasižymėjusi prelegentė Mrs. Davidson. L. R.

Kanados Lietuviuose

Toronto Tėvynės Mylėtojų Draugijos kuopa turi 12 narių.

Monteralo lietuviams ameri- kietis Dr. Kaškevičius davė įdomią paskaitą sveikatos klausimais. Važiujant su pa- našia paskaita Toronto lietu- viams, daktaras buvo Kanados imigracijos inspektorijų ne- įleistas.

Į SLA seimą Toronto kuopa išrinko tris delegatus: O. In- drellienę, G. Jokubynaitę ir A. Mikeliūnį. Žiemos sezoną pa- baigti, kuopos vaidylos suvai- dino 5 aktų dramą „Rytų Pi- lis.“

no Baltimorėje, Amerikoje. Grįžęs Lietuvon, jis ten gy- veno iki 1923 metų, paskui at- vyko Kanadon.

VIENYBĖ

JUBILIEJINIS ŠV. JONO DR-JOS BRONXE PARENGIMAS

Sio šeštadienio vakarą, gegužės 4 d. Bronxe lietuvių šv. Jono Dr-ja mini savo gyvavimo ir veiklos 25-ųjų metų sukaktį. Ta proga 7 val. vakare, Chester Palace salėje, 1930 Boston Road, rengiama didžiulė jubiliejinė vakarienė, sukakties minėjimas ir po to vyks šokiai. Į vakarienę tikietas kainuoja \$1.50, vien minėjimo programai ir šokiai 50 centų.

Draugijos jubiliejiniam parengimui bus įteikta tinkamos dovanos tiems organizacijos nariams, kurie per 25-ųjų metų buvimą organizacijoje nėra ėmę pašalpos iš draugijos išdo. Minėjimo metu bus kalbų. Tikimasi susilaukti ir svečių iš paskirų vietų. Kviečiami lietuviai šioje kilmingoje vakarienėje dalyvauti ir minėti kartu draugijos veiklos sukaktį.

Rengimo Komitetas.

ISTORINĖS BROLIŲ MOTŪZŲ FILMOS

Vieni iš geriausių iki šiol Amerikos lietuvių kolonijos rodytų krutamuju paveikslų yra rodomi brolių Motūzų. Šią filmą jie gavę iš Lietuvos per konsulatą. Filma gražiai, meniškai ir naturaliomis spalvomis pagaminta. Vaizdai įeina iš Pasaulinės Parodos ir įvykusios istorinės Lietuvos Dienos iškilnių. Lietuvos miestų statyba ir gyvenimo nuotraukos, ir vyriausioji filmu dalis, tai Lietuvos kariuomenės istorinis įžengimas į Vilnių, ir amžinąją Lietuvos sostinę, kuri atgauta Lenkijai žlugus po 19 metų buvimo nelaisvėje.

Filmos buvo rodomos rengiant Vienybės dienraščiu ir p. J. Valaičiui, radijo programų vedėjui. Susivienijimo salėje per du vakarus, t. y. balandžio 30 ir gegužės 1 d. Filmomis žmonės labai gerėjosi ir įdomiai sekė. Daugelį nuotraukų palydėjo karštu rankų plojimu ir net ašaromis. Jaudinanti momentai buvo, kada Lietuvos kariuomenė žygiuojant į Vilnių pakeliui buvo sutinkama vilniečių gyventojų ir juos segė gelėmis ir siuntė džiaugsmu spindinčius šypsnius. Juk tai laisvės nešėjai po 19 metų gyvenimo po lenkų erelio nagais...

Filmos dar bus rodomos Brooklyne, New Jersey valstybėje ir kitur. Lietuviai turėtų pamatyti šią filmą. Tikrai ji yra vertinga ir brangi.

Ziūrėjęs.

SKELBKITES VIENYBEJE

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

91.—Daktaras Wong Tai patenkinamai patyrė rankas. Jam pasisekė perkaltėt karalienę Athea paskirti Janetę dovanų tam, kuris laimės Tarzano su Mungu dvikovoje. Athea buvo daugiau negu tikra, kad kovą laimės Mungo, kuris buvo stipriausias ir nuožmiausias milžinas visame Tore. Jo įveiku nieks negali...

PRISIMINUS VELIONIŲ PIJŲ VIZBARĄ

Miręs Pijus Vizbara

Apie porą mėnesių atgal atsiskyrė su šiuo pasauliu Brooklyno kolonijos vienas pavyzdingas dėl tautybės reikalų kovojąs asmuo, tai Pijus Vizbara. Velionis buvo žymus tuo, kad nebuvo nei vienos tos tautinės organizacijos, kurioje jis nebūtų veikliai dirbęs.

Kada dar Tėvynės Mylėtojų Draugija veikė Brooklyne, šios draugijos 3-čios kuopos buvo išdininuku. Priklausė prie SLA 242 kuopos ir šiai organizacijai daug dirbo. Priklausė prie Am. Liet. Tautininkų Klubu ir buvo šio klubo geras rėmėjas. Kaip žinodamas, kiek laiko prieš mirtį, jis Klubui padovanojo vieną gerą ir gražią atminčią dovaną, — tai rėmuose jo paties sudarytą rinkinį iš įvairių pašto ženklų. Tie ženklai yra taip sulipdyti, kad sudaro puikų vyties vaizdą. Vaizdo dugną sudaro sulipdyti raudoni dviejų centų Amerikos pašto ženklai, paskui po centą žali ženkliukai sudaro Vyties kraštus. O vidury tu žalių ženklų sulipdyta gana brangus rinkinys įvairių Lietuvos pašto ženklų. Ši dovana puošia Klubu buveinės sieną.

Tautininkų Klubas yra labai dėkingas už tokią dovaną. Tautininkų Klubu veikėjuose velionis Vizbara yra užsitarnavęs aukštos pagarbos. Kaip galima, kad netekom taip brangaus asmens... Ir kiti, laikui bėgant, vienas po kitam skirstysimės. Paliksim visus reikalus kitiems išspręsti.

Vincas J. Vyšnys.

SVEIKATA, GIMIMAI, MIRIMAI

New Yorko Sveikatos Tyrimo Biūras savo daviniais rodo, kad perėitį savaitę Brooklyne įvairiomis priežastimis viso mirė 512 asmenų. Naujagimių kūdikų užregistruota 874

Pneumonijos liga naujai susirgo 145, iš jų ir anksčiau sergančiųjų mirė 26. Diphteria susirgo 10, Scarlet fever 279, Measles 13, Whooping cough 49, Influenza sergančių mirė 1 ir automobilių nelaimėse žuvo 11 asmenų.

"GLUŠAS" BUVO GANA SMAGI PRAMOGA

Penkių veiksnių drama-komedija "Glušas" buvo suvaidinta sekmadienį, balandžio 28 d. McCadin salėje. Vaidinimas turėjo daugiau nei vidutinio pasisekimo, kaip vaidinime taip ir publikos sutraukime. Veikalą suvaidino scenos mėgėjai, kurie, buvo galima pastebėti, jau ne sykį buvo vaidinę ir sunkesnių veikalų.

P-lė E. Bartkevičiūtė herojės Daris Vigandaitės rolė ir V. Raudonaitis herojaus Justo Giedriaus rolė atliko arti profesionališko laipsnio lošimą vadovaujančiose rolėse. P-as Raudonaitis galėjo išpūdį pagerinti nusiteikimu ir lošimu daugiau pakrypdamas natūraliau filosofiskiau ir gyvenimą žiūrėtinio žmogaus, vietoj kažkoki naivaus šventumo. P-lė Bartkevičiūtė vaidino labai laisvai, tačiau galėjo vietomis pakęsti balsą.

Pagelbinėse rolėse ypatingai verta suminėti p-lę Šertvytę. Ji 100% gerai vaidino "aukso kasikės" rolę su pritikimu tai rolei judėjimu ir kalba. Amerikoj augusi mergaitė, tačiau vartoja pilnai taisyklingą lietuvių kalbą. Balys Laučka, Pumpuro rolė, Vincas Trainis Šturpos rolė, Juozas Laučka daktaro rolė, taip pat pažymėtinai gerai vaidino. P-as K. Marmas, inžinieriaus rolėje galėjo vietomis pakęsti balsą ir vietomis daugiau vaidinimo. Antraeilėse rolėse viso savo rolių suvaidino vidutinai. Tik kai kurie jaunuoliai turėjo sunkumų su lietuvių kalbos taisyklingumu.

Pats veikalas yra geras. Gerą vokiečio dramaturgo kurinys iš žmonių gyvenimo, tačiau stebėtina ai tittinka ir lietuvių gyvenimui. Pakankamai moralės filosofijos ir nestoka sveiko juoko, kurį atkartotina išsukia tūlių žmonių būdo silpnybės.

D. Klinga.

BOSTONO RADIJO

Šeštadienį, gegužės 4 d. programa per stoją WORL. 920 kiloc., 8:30 iki 9 val. ryte bus: Zinios, muzika ir dainos.

Sekmadienį, geg. 5 diena, iš tos pačios stoties nuo 9:30 iki 10:30 ryte bus sekanti: Longino Buinio, Jr. muzikantai iš Cambridge. Aido choro vyrų grupė iš Worcesterio, vadovaujant J. Karsokienei.

Po programos prašome parašyti laiškelį ar atvirutę į stoją WORL, Lithuanian Program, Boston, Mass., pranešdami savo išpūdį, arba jei norėtumėt išgirsti kokią dainą ar muziką.

Steponas Minkus, garsintojas.

LIET. SIUVEJŲ KONTRAKTORIŲ BANKIETO ATSKAITA IR PADEKA

Galutiniai apskaičiavus pajamas, paaiškėjo, kad Lietuvių Kontraktorių Sąjungos bankietas Half Moon viešbuty Vilniaus varguolių šelpimui davė \$282 gryno pelno Kontraktorių Sąjunga iš savo įždo dądėjo \$18, kad padaryti lygų skaičių. Tuo būdu pasidarė lygiai \$300. Pridėjus Amalgamitų Unijos pirm. p. Hollanderio įteiktą dovaną \$250, pasidarė Vilniaus lietuviams sulėpti suma \$550. Pinigai paduosiuti Lietuvos Konsului, New Yorke.

Šios atskaitos visuomenės žiniai paskelbimo proga, rengėjai širdingai dėkoja visiems skaitlingai atsilankiusiems svečiams, kurių moralė parama davė progos bent šią kuklią sumą kilniai tikslui sukelti. Kartu atsiprašom gerbiam bankietė dalyvavusių svečių, jei buvo kokių trūkumų ar nepasitenkinimų. Užtikrinam, kad darėm geriausia, kaip galėjom prieš esamų aplinkybių ir noro mūsų tikslui padaryti ko daugiausia pelno.

Taip pat širdingai dėkojam visiems artistams: p. Visiliauskui, p-lėi Tamkūtei ir jos grupei, p-lėms Žudžiūtei ir Bubnytei, kurios malonėjo be jokio atlyginimo išpildyti gražią muzikalę programą. Toliau dėkojam pp. Andziulaičiui ir Braunšteiniui už jų pirmininkavimą vakaro programoj. Dėkojam ir kalbėtojams prisidėjusiems su įdomiomis kalbomis išpildyti vakaro programą, būtent Lietuvos Konsului p. J. Budriui, Amalgamitų unijos gener. manageriui p. Hollandei.

riui, gener. Kontraktorių Sąjungos manageriui p. Greef ir Lietuvių unijos skyriaus delegatui p. Michelsonui.

Lietuvių Kontraktorių Sąj., Bankieto Komisija ir Komitetas.

PASIDAIRIUS PO MIESTĄ

Sekmadienį, bal. 28, susivedė p-lė Alice Mačytė, gyv. 508 Ridgewood Ave., Brooklyne su Harold Jacoby, gyv. Crescent St. Jaunieji sutuokti šv. Silvestro bažnyčioj, vestuvių puota buvo Petro Buzelio Crescent Palace, kampe Atlantic Ave. ir Crescent St., East New Yorke.

Vestuvėms šeimininkavo: Marijona Mačienė ir Matilda Steponaitienė. Vestuviniams patarnavo: Valerija Mačytė ir Sofija Jurevičiūtė.

Jaunavedžiai medaus mėnesiui išvyko į Oscawana, N. Y. Jaunieji ir jaunosios tėveliai dabar nuosirdžiai dėkoja dalyvavusiems vestuvėse, patarnavusiems vestuviniams, gimniniams ir draugams už atsilankymą į vestuves.

Plačiai lietuviams žinomas Antanas Šlikis išgijo puikią alinę, valgyklą su sale, 454 Crescent St., kampe Glenmore Ave., East New Yorke, arti Sunrise Highway, netoli Crescent BMT stoties.

J. Valaitis.

POŽELA IR ANGEL RISIS BROOKLYNE

Sio šeštadienio vakarą, gegužės 4 d. Broadway Arenoj, Brooklyne dar kartą pasirodys Poželos nauja ristinųjų sensacija The Angel, žinomas, kaip

negražiausias žmogus pasauly. Angel risis su jaunu smarkiu ristikiu Lou. Plumer. Karolis Požela (Pojello) persiims su rusu drūtuoliu Matros Kirilenko.

Kada Poželos atvežtas ristikas Angel (Maurice Fillet) iš Prancūzijos pagarsėjo Amerikoj, stebėtinai daug sutraukdamas žmonių į savo ristyntes, tai New Yorko žydėlis promoteris surado visokių tautų ristikų ir vadina Angel, mėgindamas pasipinigauti, Poželos išgarsintan vardan. Visada taip atsitinka, kada surandi gerą dalyką, tai atsiranda visokių imitatorių, bet tai ir pasilieka imitacijos.

Originalis ir vienintelis Angel yra Maurice Fillet, bet svarbiausiai tai, kad jį surado ir atvežė į Ameriką iš Prancūzijos lietuvis Karolis Požela, garsusis ristikas.

J. J. Atletas.

ALIJANTAMS PAGALBA

New Yorko mieste, didžiame Astor viešbučio salėje, gegužės 10 d. bus vienas gražiausias puošnus aprėdalu ir kaukių balius.

Šį parengimą rengia gerai pasitūrintys luomas. Ir tai bus vienas didžiausias ir gražiausias parengimas, kuris dar nebuvo suruoštas per 20 metų. Gros net keturi žymiausi orkestrai.

Šio balius pelnas eis pagalbėti alijantams sukelti daugiau kapitalo kariauti prieš nacius. Manoma sukelti iki \$60,000.

SLA 152 KUOPOS PARENGIMAS

Šiuomi pranešam, kad SLA 152 kp. ruošia bankietą, lapkričio 2 d., Buzelio svetainėje, 3386 Atlantic Ave., Brooklyne.

Prašome kitų organizacijų įsitemyti datą ir nieko nerengti tą dieną, bet sykiu dalyvauti mūsų bankiete.

Komitetas.

GESAS NUNUODIJO

Gyvenamame kambary namų, 427 W. 22nd St., Brooklyne aną dieną rasta negyva tūla Clara Martin, 40 metų amžiaus, kurios mirtis konstatuota nuo geso dujų. Policija sako, kad tai nelaimingas įvykis, jį savęs nesizudė.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVISKA RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus. Lietuviškas kumpis, rūkyti kiliai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

VINCAS J. DAUNORA
APTEIKORIUS
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs - bejėgia? Neturi apetito, baurūs pūslės skausmai? Rūkštis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo - vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 42ND GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC
Tel. STagg 8-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF **A. J. VALANTIEJUS**
V. R. Valantiejus, Mgr.
General Insurance Agent
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF **BARRY P. SHALINS**
(BALINSKAS)
Vestie E. Davis, Licensed Mgr.
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4999 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
Tel. STagg 2-4409

402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783
JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Viel šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairioms reikloms

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kai kuriė tvartai buvo tušti. Daugumoje buvo uždaryti didieji gyvuliai, kuriuos gelto-nieji Toro gyventojai vartojo gabenti jų karo reikmenis ir pulti priešus. Ypač baisus buvo vienas dramblys bulius garo gale. Jis buvo juodai-mėlynas milžiniško ūgio gyvūlys, neramiai draškė užvaro baljus.

Netoliese keli Toro belaisviai nuostabiai žiūrėjo į atvedamą džiunglių galiūną Tarzaną. Jų viršininkas Rutang, piktai nusišypsojęs į savo vergus, padavė Tarzanui vašą, kuriuo varomi drambliai, ir parodė į žiaurųjį dramblių: "Eik ir priversk tą juodąjį Maluką nurimti! Tu turi jį suvaldyti. Eik!"

Kas bus toliau-žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje